

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 74 Pž-1556/2018-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Draženka Deladio, u pravnoj stvari tužitelja A. P. d.o.o. P., OIB ..., kojeg zastupa punomoćnik M. M., odvjetnik u Odvjetničkom društvu M. & B. d.o.o., Z., protiv tuženika A. B. d.d. (ranije H. A.-A.-B. d.d.) Z., OIB ..., kojeg zastupa punomoćnik H. M., odvjetnik u Z., radi isplate iznosa od 13.775,97 CHF u kunsjoj protuvrijednosti, odlučujući o žalbama stranaka protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-504/2015-25 od 17. siječnja 2018., 24. srpnja 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tuženikova žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-504/2015-25 od 17. siječnja 2018. u točkama I. i III. njezine izreke.

II. Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-504/2015-25 od 17. siječnja 2018. u točki IV. njezine izreke u pobijanom dijelu kojim je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 3.051,00 kn.

III. Djelomično se preinačuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-504/2015-25 od 17. siječnja 2018. u točki IV. njezine izreke i sudi:

Nalaže se tuženiku u roku od osam dana naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u daljnjem iznosu od 1.250,00 kn (tisućudvjestopedeset kuna).

IV. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove žalbenog postupka u iznosu od 119,62 kn (stodevetnaest kuna i šezdesetdvije lipe), a odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 292,88 kn.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Trgovački sud u Zagrebu u pobijanoj točki I. njezine izreke naložio je tuženiku u roku od osam dana platiti tužitelju u iznos od 13.775,97 CHF u kunsjoj protuvrijednosti s pripadajućim zateznim kamatama koje teku od dospijeća pojedine glavnice do isplate. Pobijanom točkom III. njezine izreke naložio je tuženiku u roku od osam

dana naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 13.825,00 kn s pripadajućim zateznim kamatama od presuđenja (17. siječnja 2018.) do isplate i u pobijanom dijelu točke IV. njezine izreke odbijen je tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 4.301,00 kn.

Iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostupanjski sud tako odlučio nakon provedenog dokaznog postupka u kojem je pregledao isprave priložene u spis, saslušao svjedoka i zastupnika po zakonu tužitelja i proveo financijsko vještačenje te utvrdio da su stranke bile u poslovnom odnosu na temelju Ugovora o kreditu broj 251-6/2007 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 17. svibnja 2007. (dalje: Ugovor o kreditu), i to tužitelj kao korisnik kredita, a tuženik kao kreditor iznosa od 103.000,00 CHF. Stranke su u čl. 3. Ugovora o kreditu ugovorile da je visina kamatne stope vezana uz mjesečni CHF LIBOR s dodatkom marže od 4% dekurzivno godišnje. Prema stavu prvostupanjskog suda, odredba čl. 6. Ugovora o kreditu, kojim je ugovorena promjenjivost kamatne stope na način da je banka ovlaštena izvršiti promjenu visine i načina obračuna kamatne stope sukladno svojoj odluci o kamatnim stopama ili drugim aktom banke, je nerazumljiva i nepoštena, što ima za posljedicu ništetnost te odredbe. Prvostupanjski sud je prihvatio izračun stalnog sudskog vještaka za financije više preplaćenih iznosa uslijed jednostrane promjene kamatne stope u utuženom razdoblju. Odbijen je prigovor zastare potraživanja. Odluka se temelji na odredbi čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO), a odluka o troškovima parničnog postupka na odredbi čl. 154. st. 1., čl. 155. i čl. 164. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11-pročišćeni tekst i 25/13; dalje: ZPP) i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: Tbr. ... OT).

Tuženik sadržajno pobija prvostupanjsku presudu u točkama I. i III. njezine izreke zbog svih žalbenih razloga. Smatra da je ostvaren žalbeni razlog iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a zato što prvostupanjski sud nije obrazložio zašto je čl. 6. Ugovora o kreditu ništetan. Ističe da je tužitelj pravna osoba i da je dužan postupiti s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, da je ugovor solemniziran od strane javnog bilježnika, da se ne radi o potrošačkom, već o trgovačkom ugovoru i da se ne može primijeniti presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj RevT-249/14. Predlaže prvostupanjsku presudu preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev. Zahtijeva naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 4.282,50 kn.

Tužitelj pobija prvostupanjsku presudu u točki IV. njezine izreke u dijelu kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 4.301,00 kn. Smatra da mu pripada naknada za zastupanje po odvjetniku na ročištu održanom 13. prosinca 2017. sukladno Tbr. 9/1 OT, sastav podneska od 11. listopada 2017. sukladno Tbr. 8/1 OT i za pristup ročištu za objavu presude 17. siječnja 2018. sukladno Tbr. 9/3 OT. Predlaže prvostupanjsku presudu u pobijanom dijelu preinačiti u smislu žalbenih navoda. Zahtijeva naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 412,50 kn.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Tuženikova žalba nije osnovana.

Tužiteljeva žalba je djelomično osnovana.

Prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu ispitana je sukladno odredbi čl. 365. ZPP-a, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. toga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu nije zahvaćena bitnim povredama parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti pa ni povredom iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju ukazuje tuženik u svojoj žalbi.

Prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu može se ispitati, izreka presude je razumljiva, ne proturječi sama sebi ni razlozima presude, a u obrazloženju su navedeni razlozi koje je prvostupanjski sud ocijenio odlučnim u predmetnoj pravnoj stvari.

Predmet tužbenog zahtjeva je zahtjev tužitelja, kao korisnika kredita, protiv tuženika, kao davatelja kredita, za isplatu iznosa od 13.775,97 CHF u kunskoj protuvrijednosti, za koji iznos tužitelj tvrdi da predstavlja preplaćene ugovorne (redovne) kamate koje je tuženik stekao bez osnove u razdoblju od 1. ožujka 2010. do 7. ožujka 2017.

O tužnikovoj žalbi

Neosnovani su žalbeni razlozi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz Ugovora o kreditu proizlazi da su stranke u čl. 3., koji nosi naziv „Kamatna stopa“ ugovorile sljedeći način obračuna ugovornih kamata: „Na iznos kredita od 103.000,00 CHF obračunavaju se kamate, a visina kamatne stope je vezana za mjesečni CHF LIBOR s dodatkom marže od 4% dekurzivno godišnje.“.

Iz čl. 3. Ugovora o kreditu proizlazi da su stranke ugovorile promjenjivu ugovornu kamatu, što predstavlja valjanu ugovornu odredbu kojom se definira cijena koju će korisnik kredita platiti kreditoru za odobreni kredit od 103.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora važećem na dan korištenja kredita. Ugovoreno je da je visina kamatne stope vezana za promjenjiv mjesečni CHF LIBOR s dodatkom marže od 4% kao fiksnim parametrom. Ova ugovorna odredba je jasna, a činidba je moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva.

Članak 6. predmetnog Ugovora o kreditu nosi naziv „Promjenjivost kamatne stope“ i glasi: „Banka je ovlaštena izvršiti promjenu visine i načina obračuna kamatne stope sukladno odluci o kamatnim stopama kreditora ili drugih akata banke.“.

Iz sadržaja čl. 6. Ugovora o kreditu proizlazi da bi kreditor svojom jednostranom odlukom mijenjao način obračuna ugovornih kamata, što nije u skladu s pravnom prirodom ugovornih obveznopравnih odnosa koji nastaju suglasnošću volja ugovornih stranaka i u očitoj je protivnosti s osnovnim načelom ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu koji je propisan odredbom čl. 3. ZOO-a. Neravnopravnost stranaka u njihovim pravima i obvezama proizlazi iz činjenice da kreditor može mijenjati ugovornu odredbu bez ikakvog obrazloženja i navođenja određenih i mjerljivih kriterija koji su uvjetovali neprimjenu jasne ugovorne odredbe, a to druga ugovorna strana mora prihvatiti. Takav način promjene visine kamatne stope nije u skladu s pravnom prirodom obveznopравnih odnosa niti zadovoljava zahtjev

određenosti i odredivosti činidbe u smislu odredbe čl. 269. st. 2. ZOO-a, kojim je propisano da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva, čl. 271. ZOO-a, kojim je propisano da je činidba nedopuštena ako je protivna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva i čl. 272. ZOO-a kojim je propisano da je činidba odrediva ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se može odrediti.

Ugovornu odredbu iz čl. 6. Ugovora o kreditu prvostupanjski sud je ocijenio nepoštenom pozivajući se na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-249/14.

Pojam nepoštene ugovorne odredbe je pojam potrošačkog ugovornog prava, a u konkretnom slučaju tužitelj nije potrošač, već trgovac.

Međutim, ugovorna odredba iz čl. 6. Ugovora o kreditu protivna je prisilnim propisima, i to odredbi čl. 3. ZOO-a te odredbama čl. 269. st. 2., čl. 271. i čl. 272. ZOO-a i ništetna je sukladno odredbi čl. 323. i čl. 324. ZOO-a.

Budući da se radi o nišetnoj odredbi koja je protivna prisilnom propisu, neodlučna je činjenica da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku.

Kako je isplata ugovorne kamate u utuženom razdoblju izvršena na temelju nišetne odredbe ugovora iz čl. 6., a ne čl. 3. Ugovora o kreditu, prvostupanjsku sud je pravilno primijenio odredbu čl. 1111. ZOO-a i naložio je tuženiku isplatu preplaćene ugovorne kamate u utuženom razdoblju.

Slijedom iznesenog, sukladno odredbi čl. 368. st. 1. ZPP-a, tuženikovu žalbu valjalo je odbiti kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu u pobijanoj točki I. njezine izreke potvrditi.

Tuženik nije obrazložio zašto pobija odluku o dosuđenim troškovima parničnog postupka tužitelju (točka III. izreke prvostupanjske presude). Odluka je pravilna i zakonita pa je tuženikovu žalbu valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točki III. njezine izreke sukladno odredbi čl. 368. st. 1. ZPP-a.

O tužiteljevoj žalbi

Tužitelj pobija prvostupanjsku presudu u točki IV. njezine izreke u dijelu kojim je odbijen njegov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 4.301,00 kn, radi pogrešne primjene materijalnog prava.

Osnovano tužitelj navodi da mu za zastupanje po odvjetniku na ročištu za glavnu raspravu održanu 13. prosinca 2017., kada je zaključena glavna rasprava, pripada naknada troškova sukladno Tbr. 9/1 OT u iznosu od 1.000,00 kn, a ne sukladno Tbr. 9/2 OT u iznosu od 500,00 kn, koliko mu je dosuđeno.

Osnovano tužitelj navodi da mu za sastav podneska po odvjetniku od 11. listopada 2017. pripada naknada troškova, ali ne sukladno Tbr. 8/1 OT, već sukladno Tbr. 8/3 OT u iznosu od 250,00 kn.

Osnovano tužitelj navodi da mu pripada naknada troškova za pristup odvjetnika na ročište za objavu presude 17. siječnja 2018., koji je pravovremeno postavljen, sukladno Tbr. 9/3 OT, u iznosu od 500,00 kn.

Slijedom navedenog, sukladno odredbi čl. 373. t. 3. ZPP-a, prvostupanjsku presudu u točki IV. njezine izreke valjalo je preinačiti i naložiti tuženiku da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka u daljnjem iznosu od 1.250,00 kn, dok je žalbu valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točki IV. njezine izreke u dijelu kojim je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 3.051,00 kn sukladno odredbi čl. 368. st. 1. ZPP-a.

Odluka o troškovima žalbenog postupka temelji se na odredbi čl. 166. st. 1. i 2. ZPP-a.

Tužitelj je pobijao prvostupanjsku odluku čija je vrijednost predmeta spora 4.301,00 kn, a uspio je u dijelu čija je vrijednost predmeta spora 1.250,00 kn ili s 29%.

Tužiteljevi potrebni žalbeni troškovi su: sastav žalbe po odvjetniku, što sukladno Tbr. 10/4 OT iznosi 250,00 kn, PDV, što sukladno Tbr. 42 OT iznosi 62,50 kn i sudska pristojba na žalbu u iznosu od 100,00 kn, što ukupno iznosi 412,50 kn, a 29% od tog iznosa iznosi 119,62 kn. Zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 292,88 kn valjalo je odbiti kao neosnovan.

Zagreb, 24. srpnja 2020.

Sudac
Draženka Deladio

Broj zapisa: 17898-510cf

Kontrolni broj: 0a746-a03ee-8000b

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DRAŽENKA DELADIO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web
adresi: <https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Visoki
trgovački sud Republike Hrvatske potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.